

Львівський лицар – це добра історія 1916 року, яка сьогодні надихає нас на нові зрушення

До Львова повернувся Львівський лицар – статуя, вирізьблена з суцільного стовбура липи 1916 року скульптором Яном Юліушем Нальборчиком. 30 липня дерев'яний пам'ятник урочисто відкрили. Тепер Львівський лицар стоїть біля входу до міської Ратуші, а біля нього – скринька для пожертв українським бійцям, які воюють у зоні АТО.

– Я хочу подякувати голові Львівської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури Андрію Салюку за цю добру ідею, хочу подякувати усім небайдужим львів'янам, усім громадським організаціям, яких є досить багато, за те, що у той чи інший спосіб вони долучаються до доброї справи – забезпечення нашої армії, – сказав міський голова Львова Андрій Садовий.

– Величезна кількість українців, як тільки можуть, допомагають нашим військовим на Сході. У 1916 році львів'яни стикнулися з такою самою проблемою, як і ми тепер. Вони створили Львівського лицаря (сьогодні він зберігається в Істо-

ричному музеї). Кожен із мешканців Львова, хто давав пожертву на покращення обороноздатності війська, мав право забити цвяхок в обладунки лицаря, у такий спосіб зміцнивши його та військо, – розповів «Вічу» Андрій Салюк. – Сьогодні Львівський лицар повернувся не у формі такої самої скульптури. Ми говоримо про повернення символу. Сьогоднішня статуя – це постаць Юрія Змієборця, що є і патроном Львова, й опікуном наших воїнів, котрі нині на Сході захищають нас з вами. Хочу особливо подякувати Роману Зелінку й Остапу Лозинському, які намалювали Святого Юрія Змієборця, а також Василю Качмару, який карбував тризуби.

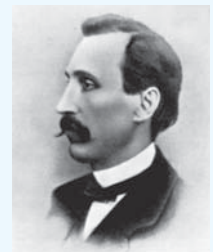
7 серпня виповнюється 195 років від дня народження П. Куліша

Непогамовний Пантелеймон

Іван Франко називав Пантелеймона Куліша «перворядною зіркою» в українському письменстві, «одним із корифеїв нашої літератури». Автор першого україномовного історичного роману «Чорна рада», здобувши неабияку славу, не забував нагадувати всім, що походить зі старовинного старшинського роду, має власний хутір, уміє говорити не лише українською та російською, а й багатьма іншими мовами, адже тривалий час навчався й мешкав у Західній Європі, куди вперше вирушив із вісімнадцятирічною дружиною Олександром Білозерською (бояриним на весіллі був Тарас Шевченко).

Пантелеймон Куліш ніколи не зупинявся на досягнутому: сам-один створив самобутню абетку – кулішівку, видав двотомний збірник фольклорно-історичних й етнографічних матеріалів «Записки о Южной Руси» (вважав його своїм найбільшим успіхом), відредагував та опублікував «Народні оповідання» Марка Вовчка, відкрив власну друкарню. Не лише манія величі, а й жадоба до щоденної творчої праці вели далі й далі. Творив у Варшаві й

Відні, виходив на дедалі ширші європейські обрії, відкривав нові видання, завойовував прихильність світової спільноти. Що довше жив, то частіше запитував себе: «А ще? Що ще зробити?». Жадав чогось неймовірного, виняткового, унікального. Осяяло тоді, коли, намандрувавшись, оселився на хуторі Мотронівка поблизу Борзни Чернігівської губернії. Узняв до рук Біблію й мало не скрикнув: «Так, ось воно, заповітне: треба завершити давно розпочатий переклад Святого Письма рідною мовою». Працював не один рік, та все зроблене згоріло разом із хутором. Усі голосили, а непогамовний Пантелеймон (мав понад двадцять псевдонімів) заново взявся за переклад. Завершити не встиг – попросився з білим світом 14 лютого 1897 року. Підсумкову крапку у великій справі поставили видатний прозаїк Іван Нечуй-Левицький та знаменитий фізик Іван Пулюй.

Зірку театру засвітила «Наталка Полтавка»

Видатна українська актриса вирізнялася багатогранністю таланту: їй підкорювалися і трагедійні, і комедійні ролі. Вона віртуозно грала на струнах глядацької душі.

Прима вітчизняної сцени народилася у багатодітній родині дворянина Адамовського в с. Заньки Ніжинського повіту Чернігівської губернії 4 серпня 1854 р. Перші кроки як актриса Марія зробила в аматорському театрі чернігівської гімназії та в Ніжинському театрі. Великий професійний шлях Заньковецької розпочався в Єлисаветграді – з п'єси «Наталка Полтавка» І. Котляревського, поставленій Марком Кропивницьким. Найкращими з 30 ролей актриси критики вважали Харитину із «Наймички» І. Карпенка-Карого й Наталю із «Лимерівни»

Панаса Мирного. Марія Заньковецька чудово співала і навіть опанувала вокальну майстерність у філії Петербурзької академії в Гельсінгфорсі. Для актриси, що вражала нечуваним даром перевтілення, свої п'єси створювали М. Кропивницький, І. Карпенко-Карий, Панас Мирний, М. Старицький. 1932-го Заньковецька першою серед вітчизняних майстрів сцени здобула звання народної артистки України. Померла зірка театру 4 жовтня 1934 р. у Києві. Похована на Байковому цвинтарі.

